

Coop Kristianstad Blekinge

2019-02-12

Hållbarhetsrapport 2018

1. Rapportens omfattning

Den här rapporten avser Coop Kristianstad Blekinge.

Coop Kristianstad Blekinge ingår i Coop Gruppen vilket innebär att en stor del av hållbarhetsarbetet sker samordnat (se mer om samordningen av hållbarhetsarbetet nedan). Därför kan en utförligare beskrivning av gruppens hållbarhetsarbete hittas i Coop Sverige AB:s års- och hållbarhetsrapport. Den offentliggörs årligen i mars och kan hittas på Coops hemsida.

Coop Gruppen består av 30 konsumentföreningar, Coop Butiker & Stormarknader AB (CBS) samt Coop Sverige (CSAB). I resultatindikatorerna nedan som avser Coop Gruppen kommer datan från CSAB, CBS samt de åtta största detaljhandelsdrivande konsumentföreningarna om inget annat anges.

2. Den kooperativa affärsmodellen – grunden för en hållbar verksamhet

Ända sedan konsumentkooperationens start 1899 har det grundläggande syftet varit att skapa medlemsnytta genom den samlade styrkan av många medlemmars konsumtion. Idag ägs Coop av cirka 3,5 miljoner medlemmar som genom sitt personliga engagemang och sina inköp lägger grunden för verksamheten. Allt överskott som skapas går tillbaka till medlemmen eller återinvesteras i verksamheten, vilket skapar ett cirkulärt kretslopp.

Organisationen vilar på en kooperativ värdegrund och styrs demokratiskt utifrån principen *en medlem, en röst*. Med medlemmarnas intresse för ögonen agerar Coop för att bidra till en hållbar utveckling och att leva upp till vår vision – att vara den goda kraften i svensk dagligvaruhandel. Eftersom vi inte drivs av kortsiktiga finansiella intressen kan vi fatta beslut som lägger grunden för långsiktig hållbarhet för såväl den egna organisationen som vår omvärld. Med vår stora medlemsbas i ryggen kan vi dessutom vara en stark röst i samhällsdebatten och ta strid för konsumenternas bästa. Vårt kundlöfte är att erbjuda prisvärd, hållbar matglädje och genom vår kooperativa affärsmodell gör vi det möjligt för medlemmarna att minimera det avtryck och den påverkan konsumtion och vår verksamhet har.

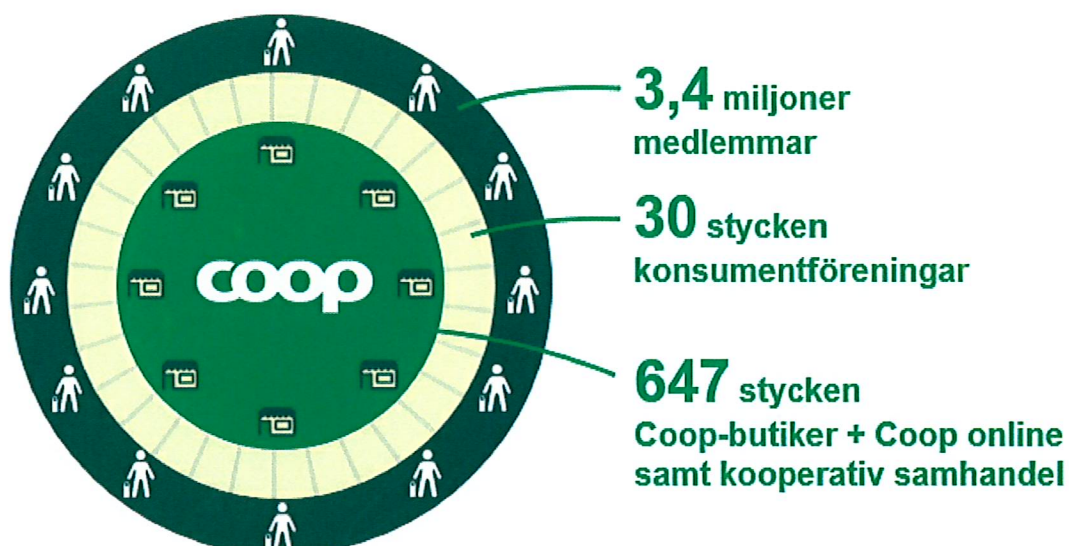
Den första bilden nedan illustrerar vår cirkulära kooperativa modell, med medlemmarna i centrum. Modellen visar hur vi genom vår kooperativa ägarform lägger grunden för både ett hållbart ägande

Coops kooperativa modell

Den andra bilden illustrerar vår gemensamma organisation och ägarstruktur. Ytterst ser vi medlemmarna, våra ägare, som genom sitt medlemskap i en konsumentförening och den demokratiska processen sätter ramarna för organisationen. I cirkelns kärna finns Coop-systemet, där vi genom kooperativ samhandel och vår butiksdrift skapar nytta för medlemmarna.

Coops organisationsmodell

Inom ramen för varumärket Coop drivs idag 647 butiker. Genom den partihandel som bedrivs av CSAB för hela gruppen skapas stordriftsfördelar som gör det möjligt att erbjuda våra kunder och medlemmar hållbara och prisvärda varor. CSAB centralt ansvarar för frågor som rör inköp, kategori, varuflöden, kommersiellt erbjudande, online, formatstrategi samt marknadskommunikation, affärsutveckling och affärsstöd. Föreningarna driver butiker under varumärket Coop.

Coop Kristianstad Blekinge är ett medlemsägt företag som bedriver detaljhandel med fokus på dagligvaror. Det sker genom 2 Coop Extra, 15 Coop samt 1 Lilla Coop.

Verksamhetsområdet omfattar nordöstra och mellersta Skåne, samt Blekinge län. Coop Kristianstad Blekinge har 126 000 medlemmar vid utgången av år 2018.

3. Samordnat hållbarhetsarbete i Coop Gruppen

Enligt det avtal som finns mellan parterna i Coop Gruppen har CSAB fått i uppdrag att ha det samordnande ansvaret för hållbarhetsfrågor. Genom det nära samarbetet mellan CSAB och föreningarna säkras effektivitetsvinster såväl som kvalitet i hållbarhetsarbetet. Avtalet dikterar att CSAB bland annat ska utarbeta och fastställa gemensam hållbarhetsstrategi och -policys för hela Coop Gruppen samt ge övriga delar av Coop Gruppen tillgång till en gemensam struktur, uppföljning samt kompetens inom hållbar utveckling. Genom avtalet åtar sig föreningarna att agera i enlighet med de beslut som fattas av CSAB gällande hållbarhetsfrågor samt att implementera den gällande hållbarhetspolicyn och hållbarhetsstrategin.

Eftersom CSAB ansvarar för frågor gällande inköp, varuflöde och leverantörskontroll sker en stor del av genomförandet av gemensamma hållbarhetspolicyer och strategier centralt i CSAB. Avsnitten nedan beskriver huvuddragen av det samlade hållbarhetsarbetet som sker inom Coop Gruppen samt de resultat som har uppnåtts och egna initiativ som har tagits i Coop Kristianstad Blekinge. För vidare läsning om hållbarhetsarbetet och de resultat som har uppnåtts inom Coop Gruppen hänvisas till CSAB:s hållbarhetsrapport, som offentliggörs årligen i mars och kan hittas på Coops hemsida.

4. Coop Gruppens hållbarhetsarbete

Vårt kundlöfte är *prisivärd, hållbar matglädje* och vår vision är att vara den goda kraften i mat-Sverige. För att uppnå detta bedriver vi ett ambitiöst hållbarhetsarbete som styrs av vår policy och vår strategi för hållbarhet. Via KF är Coop anslutet till FN:s Global Compact, vars principer ger oss riktlinjer och ställer krav på vårt arbete med mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och anti-korruption. Vi välkomnar även de 17 globala målen för hållbar tillväxt och har identifierat de mål där Coop direkt eller indirekt har en stor påverkan samt kan påverka för att driva utvecklingen framåt. Alla mål hänger

ihop och Coops verksamhet har direkt eller indirekt påverkan på de flesta mål, och framför allt mål 12 som fokuserar på hållbar konsumtion och produktion.

Vår strategi bygger på att integrera hållbarhetsfrågan i alla våra processer och rutiner för att säkra att hållbarhetsaspekten är omhändertagen i allt vi gör.

4.1 Vårt sortiment

Eftersom den största indirekta miljömässiga och sociala påverkan från Coops verksamhet kommer från produktionen av de varor som säljs är det viktigt för oss att göra det möjligt för våra kunder och medlemmar att välja ett hållbart sortiment. Vi arbetar ständigt för att förbättra och utöka vårt redan idag stora hållbara sortiment. Ett hållbart sortiment definieras som produkter som är ekologiska, miljömärkta (t.ex. MSC och Svanen), nyckelhålmärkta, rättvisemärkta eller märkta med Från Sverige och därmed är av svenskt ursprung.

Vi är stolta över att vara den dagligvarukedja som har högst andel ekoförsäljning, som under 2018 var 7,1% (data avser hela Coop Gruppen) av livsmedelsförsäljningen. Andelen har stagnerat, från att tidigare haft en högre ökningstakt, vilket är fallet för hela livsmedelsbranschen.

I Coop Kristianstad Blekinge stod ekoförsäljningen under 2018 för 6,9 % av livsmedelsförsäljningen, vilket är 0,2% lägre p.g.a ett stort antal Formatomställningar och ombyggnader

Vi jobbar i alla våra 18 butiker med en hållbarhetsgavel som är kopplat till vårt varumärke Änglamark. Hållbarhetsgaveln är ett budskap som förstärker uppfattningen och Coop som en hållbar och grön matkedja. Vi jobbar även med ett hållbarhetsvarv som tydligt kommer visa sig i vår nya stormarknad på Flygstaden. Fiskstrategidekaler (inga fula fiskar), köttstrategidekaler som ger dig 3 skäl till att handla ekologiskt, skylt "kassaklöver, räkna klövern på ditt kassakvitto", navigeringslister inom köttavdelningen samt grön foliering som tydligt markerar det ekologiska, mejeridekaler (vikten utav stängda dörrar)

4.2 Våra leverantörer

Vi vill arbeta med leverantörer som delar vår syn på vad som är bra för människor, djur och natur. För att vara en hållbar leverantör till Coop ska leverantören ha skrivit under Coops externa uppförandekod och Coops varu- och leverantörskrav, vara tredjepartsreviderad samt långsiktigt bidra med ett hållbart sortiment. Vår uppförandekod ställer särskilda krav gällande mänskliga rättigheter, korruption, arbetsmiljö och miljö. Uppförandekoden baseras på internationellt vedertagna initiativ och standarder såsom FN:s Global Compact, FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, FN:s konventioner om

barns rättigheter och avskaffande av all slags diskriminering mot kvinnor, OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt ILO:s konventioner. Coops varu- och leverantörskrav ställer specifika krav på bland annat djurvälstånd, hållbart fiske och utfasning av farliga kemikalier. Samtliga leverantörer, deras underleverantörer samt övriga affärs- och samarbetspartners omfattas av Coops krav, som går längre än lagstiftningen.

Som inköpare av varor från ett stort antal leverantörer finns alltid en risk att krav och förväntningar inte levs upp till av alla leverantörer. En viss andel av Coops inköp kommer från länder som BSCI (Business Social Compliance Initiative) klassar som högriskländer, vilket kräver extra insatser kring dessa inköp. Coop riskbedömer leverantörer och följer upp prioriterade leverantörer för att kontrollera att kraven efterlevs. När det kommer till Coops egna varumärken (EVM) genomgår de en särskild process som innebär noggrann kvalitetsgranskning.

Vi kontrollerar kontinuerligt leverantörer till EVM-produkter genom besök och revisioner för att säkerställa att de lever upp till produktsäkerhet, djurvälstånd och socialt ansvar. När det kommer till andras varumärken (AVM), så som Scan, Arla och Unilever, genomför Coop stickprovskontroller för att kontrollera granskningen av deras värdekedjor. I de fall det framkommer avvikelser vid kontroller för vi en dialog med leverantören samt tar fram en handlingsplan för hur problemen ska åtgärdas. Om leverantören inte åtgärdar problemen inom en viss tid avslutar vi affärsförbindelsen.

Coop Kristianstad Blekinge gör merparten av sina inköp genom den centrala partihandeln, vilket säkerställer riskbedömning, kvalitetsgranskning och uppföljning. Det är även viktigt för oss att kunna erbjuda våra medlemmar och kunder ett lokalt anpassat sortiment. Genom att även göra inköp från lokala producenter bidrar vi till ett bevarande av en levande landsbygd och småskalig svensk produktion av hög kvalitet. Även lokala leverantörer genomgår en gedigen urvalsprocess där vi bland annat ställer krav på att livsmedelscertifiering och kollektivavtal finns på plats samt att leverantören uppfyller Coops uppförandekod för leverantörer och Coops varu- och leverantörskrav.

4.3 Våra butiker

Våra butiker ska vara så hållbara som det bara går. Med hållbara butiker menar vi KRAV-märkta butiker som drivs med förnybar el, men även att varutransporterna in till butiken är hållbara och att kunderna guidas till det hållbara sortimentet i butiken. En hög ambitionsnivå inom området är viktigt då merparten av vår verksamhets direkta klimatpåverkan kommer från butiksdriften, i form av framförallt godstransporter och köldmedia.

Redan 2017 var 100% av butikerna, inkl. butikerna i Coop Kristianstad Blekinge, är KRAV-märkta. I Coop Gruppen försörjs 100% av butikerna med förnybar el och många av våra butiker har implementerat det hållbara kundvarvet (avser hela Coop Gruppen). I Coop Kristianstad Blekinge

försörjs 100% av butikerna med förnybar el och omkring 80 procent har implementerat det hållbara kundvarvet.]

Tabellen nedan visar elförbrukningen och växthusgasutsläppen i Coop Kristianstad Blekinge.

Elförbrukning och växthusgasutsläpp, Coop Kristianstad Blekinge

	Mätenhet	Utfall 2018
Scope 1		
Köldmedia	ton CO2-e	249
Scope 2		
Växthusgasutsläpp från el	ton CO2-e	0
Elförbrukning butiker	MWh	13 797
Scope 3		
Växthusgasutsläpp tjänsteresor	ton CO2-e	40

En annan prioriterad fråga för Coop är att minska matsvinnet i butik. Genom insatser som förbättrade beställningssystem som håller bättre koll på rätt mängd varor i butik, att göra färdigrätter av mat med kort bäst-före-datum alternativt att sänka priserna på varor har svinnet minskat under de senaste åren.

4.4 Våra medarbetare

Det totala antalet medarbetare i Coop Gruppen är mer än 15 000. Samtliga av dessa omfattas av kollektivavtal och av vår interna uppförandekod. Våra policyer på personalområdet guidar oss i vårt arbete för att ta det arbetsgivaransvar som åligger oss, bland annat i form av att vi genomför lönekartläggningar och hela tiden strävar efter att skapa en god arbetsmiljö samt att vara en attraktiv arbetsgivare. Genom den interna uppförandekoden åtar sig medarbetaren att leva upp till våra krav på god affärsetik och nolltolerans mot korruption.

Det är viktigt för oss att medarbetare kan slå larm om de misstänker att något strider mot de etiska riktlinjer som finns beskrivna i vår uppförandekod. Under 2017 inrättades en Whistleblower-funktion där medarbetare anonymt kan vända sig till en extern part om de misstänker säkerhetsrisker på arbetsplatsen, ekonomiska oegentligheter och korruption, allvarliga trakasserier eller miljöbrott. Kanalen är öppen för alla medarbetare i Coop Gruppen.

Tabellerna nedan avser Coop Kristianstad Blekinge och år 2018.

Medarbetare, Coop Kristianstad Blekinge

	Antal anställda			Andel anställda		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Medelantal medarbetare	456	129	585	78%	22%	100%
Antal tillsvidareanställda	447	110	557	80%	20%	100%
Antal visstidsanställda	175	69	244	72%	28%	100%

	Antal		Andel (%)	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Antal kvinnor och män i styrelsen		8	1	89% 11%
Antal kvinnor och män i ledningsgruppen		1	6	14% 86%

Sjukfrånvaro, Coop Kristianstad Blekinge

	Totalt
Sjukfrånvaro	6,7%

Säkerhet, Coop Kristianstad Blekinge

	Antal
Antal arbetsskador	8
Antal olyckor/tillbud	2

Personalomsättning, Coop Kristianstad Blekinge

	Andel (%)
Personalomsättning	16,3%

4.5 Vårt samhällsengagemang

Coop har en lång tradition av samhällsansvar i samverkan med våra medlemmar. Vårt samhällsengagemang sker delvis genom ideella organisationer som alla har stor kompetens på sina respektive områden. Organisationen We Effect ger människor verktyg att själva ta sig ur fattigdom. Under 2018 har We Effect fått in 12,4 miljoner kronor via Coop, KF och konsumentföreningarna.

KF grundade 1983 biståndsorganisationen Vi-skogen som planterar träd i Kenya, Rwanda, Uganda och Tanzania, där avskogning är ett enormt problem. Under 2018 har Vi-skogen fått in 10,3 miljoner kronor via Coop, KF och Konsumentföreningarna, bland annat genom att kunder har valt att trycka på biståndsknappen vid pantning. Genom bidraget har mer än 515 000 träd kunnat planteras och 39 615 bönder har utbildats i agroforestry.

5. Egna initiativ i föreningen

Vi har i Coop Kristianstad Blekinge ett kontinuerligt hållbarhetsarbete med syfte på miljön sedan flera år tillbaka i form av bl a:

- Energiåtervinning via butikens centrala kylmaskinanläggning är installerat på 80% av butikerna.
- Ventilationsaggregaten inställda med hög andel återluft som styrs via Co2-mätare på 60% av butikerna.
- Belysning byts kontinuerligt till LED-teknik.
- F-gasförordningen är genomförd på 90% av butikerna.
- Energikartläggning är genomförd på 60% av butikerna. Energibesparande åtgärder från kartläggningen genomförs kontinuerligt.

6. Summering av hållbarhetsrapport

Miljö	Policyer: Coops arbete inom miljö styrs av vår hållbarhetspolicy samt fokusområdena miljöhänsyn och kemikaliekontroll, vilka vi bedriver vårt dagliga arbete utifrån. Inom ramen för dessa framgår att vår verksamhet ska kännetecknas av en hållbar resursoptimering och att vi bedriver ett aktivt arbete inom områden som matsvinn, resurshållning och energieffektivisering, hållbar råvaruförsörjning, utfasning av särskilt farliga ämnen och råd om kemikalier i vardagen till våra kunder och medlemmar. Resultat av policy: Resultatet av våra styrdokument på miljöområdet syns primärt i det arbete som vi bedriver inom våra tre målområden: hållbart sortiment, hållbara butiker och hållbara leverantörer. Detta arbete redogörs för ovan under respektive rubrik. Risker och riskhantering: Som inköpare av stora mängder livsmedel och andra dagligvaror ligger de primära miljörelaterade riskerna för vår verksamhet i leverantörsledet, där vår kontroll är lägre än i vår egen verksamhet. Riskerna att leverantörer inte bedriver verksamhet i linje med våra policyer är störst i de länder som klassas som högriskländer av BSCI. Vårt arbete för att minimera dessa risker beskrivs ovan under rubriken Våra leverantörer. Resultatindikatorer: Våra strategiskt prioriterade resultatindikatorer inom miljöområdet redovisas ovan under rubrikerna Vårt sortiment, Våra leverantörer och Våra butiker.
Sociala förhållanden och personal	Policyer: Arbetet för att säkra goda sociala förhållanden och personalrelaterade frågor styrs primärt utifrån vår personalhandbok, arbetsmiljöpolicy samt vår interna och externa uppförandekod. Den externa uppförandekoden ska signeras av våra affärspartners, så som leverantörer. Den interna uppförandekoden omfattar alla anställda i Coop Gruppen. Resultat av policy: Våra policyer guidar oss i vårt arbete för att ta det arbetsgivaransvar som åligger oss, bland annat i form av att vi genomför lönekartläggningar och hela tiden strävar efter att skapa en god arbetsmiljö. Vi arbetar ständigt för att stärka vår status som en attraktiv arbetsgivare och befinner oss för närvarande mitt i en kulturreisa där vi ska fortsätta stärka erbjudandet till våra kunder och stoltheten bland våra medarbetare. Risker och riskhantering: Framförallt medarbetare på terminal och i butik exponeras för fysiska hälsorisker, bl.a. genom tunga lyft och risken för rån. Systematiskt arbetsmiljöarbete hanteras via utbildningar till chefer via e-learning och fysiska utbildningar. Vi arbetar även systematiskt med att förebygga rån och mildra konsekvenserna genom utbildning, gedigna rutiner och införande av slutna kontanthanteringssystem. Resultatindikatorer: Resultatindikatorer redogörs under rubriken Medarbetare.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Coop Kristianstad Blekinge Ekonomisk Förening org. nr 738200-2850

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2018 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FAR:s rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

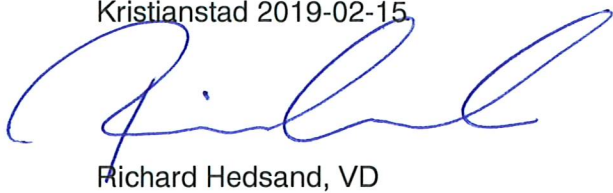
Kristianstad den 15 februari 2019

KPMG AB

Jesper Sturesson
Auktoriserad revisor

Mänskliga rättigheter	Policyer: Via KF är Coop anslutet till FN:s Global Compact, vilket ställer krav på vårt arbete med mänskliga rättigheter. Detta tydliggörs i vår hållbarhetspolicy samt interna och externa uppförandekod. Våra uppförandekoder baseras på internationellt vedertagna standarder såsom FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, FN:s konventioner om barns rättigheter och avskaffande av all slags diskriminering mot kvinnor, OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt ILO:s konventioner. Resultat av policyer: Våra styrdokument inom mänskliga rättigheter guidar såväl vårt interna arbete som de krav vi ställer på våra affärspartners. Hur vi jobbar med detta i leverantörsledet beskrivs under rubriken Våra leverantörer. Risker och riskhantering: De främsta riskerna för överträdelser mot de mänskliga rättigheterna finns i vårt leverantörsled och då främst i de länder som klassas som högriskländer av BSCI. Hur vi arbetar med dessa inköp beskrivs under rubriken Hållbara leverantörer. Resultatindikatorer: Strategiskt viktiga resultatindikatorer anges under Våra leverantörer.
Anti-korruption	Policyer: Även när det kommer till anti-korruption ställer vår anslutning till Global Compact krav på vårt arbete. Vår interna och externa uppförandekod, som bland annat är baserad på OECD:s riktlinjer för multinationella företag, etablerar att vi ska jobba mot alla former av korruption, så som mutor, utpressning och bedrägeri. Resultat av policyer: Våra policyer som berör anti-korruption vägleder både vårt interna arbete och de krav vi ställer på våra affärspartners. Under rubriken Hållbara leverantörer beskrivs det arbete som görs i leverantörsledet. Som en del i våra ambitioner i arbetet mot korruption har vi under året inrättat en whistleblower-funktion, där anställda anonymt kan anmäla misstankar kring till exempel mutbrott. Risker och riskhantering: De främsta riskerna för korruptionsbrott sker i vårt leverantörsled och då främst i de länder som klassas som högriskländer av BSCI. Hur vi arbetar med dessa inköp beskrivs under rubriken Hållbara leverantörer. Även i den egna verksamheten finns en risk för korruptionsbrott, bland annat vid lokala inköp som görs i konsumentföreningarna. Den risken minimeras bland annat genom den whistleblower-funktion som har införts samt genom de rutiner som appliceras vid lokala inköp. Resultatindikatorer: Resultatindikatorer redogörs under rubrikerna Våra leverantörer.

Kristianstad 2019-02-15

Richard Hedsand, VD

Peter Mattisson, Hållbarhetsansvarig